

בד"צ דק"ק שכונת קראון הייטס

Beth Din of Crown Heights

390A Kingston Ave.

Brooklyn, New York 11213

Telephone (718) 604-8000

Fax (718) 773-0186

ב"ה, כ"ה סיון^א, יום ועש"ק לס' ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו'
והייתם קדשים לאלקיכם, ה'תשע"ב

לכל תושבי שכונתנו, כאן ציווה ה' את הברכה, ה' עליהם יחיו

נודע בסוד ישרים ועדה, חומר ונחיצות הענין דשמירת הצניעות, הלא הם כתובים על ספר, דרשו מעל ספר ה',
כי כל הספרים (והשיחות^ב) מלאים בדבר זה^ג.

והרבה קולמוסים נשתברו אצל מושכים בשבט סופר, ושיחו בה יושבי שער, בנוגע למצב הצניעות במחננו
בפרט –

יש דורשים לשבח, אשר רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה, כי כן תלבשנה בנות המלך, בנות מלכים
ביקרותיך, בנותינו כזויות מחוטבות^ד, בנות צעדה עלי שור כחומה בצורה, חומת בת ציון, בשמירת הצניעות
בהידור, ולא יבושו מפני המלעיגים, ואפילו כל הרוחות שבעולם אין מזיזין אותן ממקומן (וראה התוועדויות
תנש"א ח"א ע' 142).

ויש למוטב, יען כי לדאבוננו גבהו בנות ציון, נשים שאננות בנות בוטחות, עד כי ירדה קרן הצניעות פלאים עד
עפר, ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ואין פוצה פה ואין מצפצף.

וגם אנחנו, אלה נזכרה ונשפכה עלינו נפשנו, וכבר מלתנו אמורה במכתבנו אשתקד בארוכה, ואין צורך לכפול
הדברים, קמחא טחינא טחין.

אמנם, בכדי שלא להיות בכלל כל מי שיש בידו למחות ולא מיחה ח"ו, והוכח תוכיח אפילו מאה פעמים^ה, ומה
גם ע"פ הידוע, מפי ספרים וסופרים, ששמירת הצניעות אגוני ומצלי, להצילך ולתת אויביך לפניך (ראה גם
לקו"ש ח"ח ע' 226 ואילך), ומכלל הן אתה שומע לאו (וכלשון הרב במענה שנתפרסם בכפ"ח גלי 746, יעו"ש
בפנים. וראה אגרות קודש חכ"ו ע' פג), ולא יראה בך וגו', ובכגון דא לא עת לחשות, ואדרבה –

על כן שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל, והננו בזה בשורת הוראות והדרכות, בנוגע למעשה בפועל, איך על
כאו"א לעשות ככל האפשרי, באופן המתאים, בדרכי נועם ובדרכי שלום, להעמיד הדת על תילה, ולהחזיר
עטרה ליושנה, "אז דער ענין פון צניעות דארף געשטעלט ווערן אלס איינער פון די הויפט פונקטן אין סדר היום
פון פאראנטווארטלעכע אידישע קרייזן"^ו [=שצריך להעמיד את ענין הצניעות כאחד מעיקרי הנקודות בסדר היום של חוגים
יהודיים אחראיים] (אג"ק שם). ובפרטיות:

א. לכל לראש, להשפיע על בני הבית, וללמדם באר היטב ה' צניעות, בכל עת מצוא, זמן המתאים –
כשנמצאים בצוותא חדא, כמו לילי שבתות בעת הסעודה^ז, וכדומה, למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו ושמרו
דרך ה', וידעת כי שלום אהלך וגו' (ראה שו"ע אה"ע סקע"ח סכ"א). ולדוגמא:

- איסור גילוי שערות הראש, אפי' במשהו,
- איסור גילוי השוק, והיינו – חלק התחתון של הרגל, מהברך ולמטה (ע"פ שו"ע אדה"ז סע"ה ס"א).
- ונוסף לזה, שאורך השמלות צ"ל באופן שתהיינה הברכיים מכוסות אפי' בשעת ישיבה, והיא מדה השוה לכל נפש ובכל מקום, ולכל
הפחות,
- ואיסור גילוי החזה, כולל עצם החזה שתחת הצואר,
- ואיסור לבישת בגדים צרים.
- ובכל הני"ל, "אם לבושה דק ונראה בשר מתוכה אסור"^ח (שו"ע אדה"ז שם ס"ג).
- וע"פ שו"ע, מבת ג' ויום א' כבר צריכה להתנהג בצניעות.

ב. וכל שכן וקל וחומר, לעמוד על המשמר, שלא יכנס בבית רק חומר המתאים לגדרי הצניעות בתכלית
(ובכלל הני"ל, כמובן ופשוט, הנזכר כמה פעמים באזהרה חמורה בנוגע לאינטערנעט).

ג. על כל המוסדות חינוך להקדיש חלק חשוב מזמן הלימודים, ללמד להועיל, אודות חומר הענין דגילוי
מקומות המכוסים רחמנא ליצלן ופרטי הלכותי^ט [כנ"ל], ולעמוד איתן כצור חלמיש, להיות נוטרה את
הכרמים, כרם ה' צבאות בית ישראל. ועל הנהלת המוסדות לטכס עצה, לוודא בתכלית הבריור שכן יקום
בפועל, הן בנוגע להנהגת התלמידות והן בנוגע להנהגת ההורים. וליהוי ידוע, שבאותה מדה, על ההורים

לשלוח ילדיהם שיחיו אך ורק למוסדות חינוך ומחנות קיץ המקיימים ככל הדברים האלה האמורים למעלה.

ד. בנוסף להנ"ל, על כאו"א לעשות כל התלוי בו, באופן המתאים ומתוך צניעות, לעורר ולהשפיע על הזולת, לחזק גדר הצניעות במחנינו, אצל שכנים ומכירים ובכל מקום שידו של אדם מגעת, ובשאר מקומות המתאימים (בהתוועדויות, במסיבות, בחנויות וכו'), וזכות הרבים תלוי בהם.

ה. החנויות המוכרים בגדים פרוצים כאלו שאינם מכסים כראוי, מסייעים לדבר עבירה, וגדול המחטיאו וכו' (ראה שו"ת שבט הלוי יו"ד ח"א ס"ב). יחווה דעת ח"ג ס"ז. ועיי"ש באופן שאפשר לתלות שישתמשו באופן המותר). ואסור להשכיר להם מקום עבור החנות (ראה פתחי חושן שכירות פ"ז הערה מ). ורע רע יאמר הקונה, וימנע רגליו מנתיבתם, גם מלקנות דברים המותרים, שלא להחזיק ידי עוברי עבירה.

ו. באמת אמרו, שמעיקר הדין, נשים המזלזלות בכסוי שער הראש או שאר מקומות המכוסים, יוצאות שלא בכתובה, ואין להאמינם בענייני איסור והיתר, ואין לבעליהן לשמש כש"צ או שו"ב וכו' (ראה בהנסמן בס' כבודה בת מלך פ"א סעיפים כ-כב. פ"ב ס"א). ואף שבנוגע למעשה, יש להתיישב הרבה בדבר זה, שלא יקוב הדין את ההר, ובפרט בימינו שפשתה המספחת בעם, דלא משמע להו לאינשי איסור בדבר, ומורים היתר לנפשם, ונעשה להם כהיתר רחמנא ליצלן – מכל מקום, מכללא ילפינן חומר הענין, ובודאי לאו משנת חסידים היא לסמוך לכתחלה להקל בשופי, בדבר חמור כזה, שלא במקום הצורך.

ז. כמו כן, בנוגע לגברים – כאן המקום לעורר על דבר הצורך בזהירות יתרה בכל דיני צניעות השייכים לגברים, ובמיוחד בנוגע לזמן הקיץ (וכמדובר בשיחות קודש). ועד"ז בנוגע להגדרה בחוש הראי' להיות עוצם עיניו מראות ברע (ראה קונטרס העבודה פ"ב). ויתר על כן, עיי"פ שו"ע, איסור גמור ללכת בשווקים וברחובות קרי', דרך מקומות שנמצאים שם נשים שאינן לבושות בצניעות, במקום דאיכא זרכא אחריתי, כלומר כשיש לפניו שני דרכים שוה בשוה (בטורח ובזמן^ו). ואף בזמנינו שצדו צעדינו מלכת ברחובותינו ר"ל, יש לבחור הרע במיעוטו (עיי"פ ב"ב נו, ב. ועיי" רשב"ם ויד רמ"ה שם. וראה שו"ע חו"מ סצ"ג ס"ג ובנו"כ).

והננו קוראים לשרידים אשר ה' קורא, נשים צדקניות בישראל, חזקו ואמצו, ועשו ככל אשר ביכולתכם לחזק בדק הבית. ואף גם אם נדמה שהוא כקול קורא במדבר, לאחד בעיר ושנים במשפחה – הנה נוסף למרז"ל (סנהדרין לו, א) שהמקיים נפש מישראל כאילו קיים עולם מלא, ואשר ייעדער יחיד איז א רבים, ער איז בכח צו מאכן א רבים און באלעבן א רבים" (סה"מ תש"י ע' 190. וראה לקו"ש חכ"ג ע' 502. וש"נ) – הרי בנוגע לעניינינו במיוחד, ידוע הסיפור (ראה לקו"ש ח"ג ע' 190. ועוד), שהתנהגותם של ג' נשים צדקניות בכיסוי הראש כדבעי, גרמה לשינוי לטובה בעדה שלימה מישראל.

ושומע לדברינו ישכון בטח, ככל הברכות האמורות בתורה, "בכל ברכאן דלעילא וברכאן דלתתא בעותרא בבנין ובבני בנין" (לשון הזהר ח"ג קכו, א – לענין כיסוי הראש בשלימות). ויהי רצון שבזכות צניעותן של נשים צדקניות בישראל, שלא שינו את לבושן, לבשי בגדי תפארתך, כי היא מקור הברכה, נזכה לבן ישי בית הלחמי, כי בא אורך קומי אורי, פדות שלח לעמו צנה לעולם בריתו, בגאולה האמיתית והשלמה, ותיכף ומיד ממ"ש.

ועל זה באנו על החתום, בברכת שבתא טבא

הרב יוסף ישע"י ברוי
חבר הבד"צ

הרב אהרן יעקב שויי
חבר הבד"צ

א) ראה מגילת תענית מאמר האחרון, והובא להלכה בשו"ע או"ח סתק"פ ס"ב. ולאידך – מגילת תענית פ"ג, הובא ונתבאר בלקו"ש ח"ג ע' 274 הערה 4. ספר השיחות תנשא"א ח"ב ע' 634 הערה 156.

ב) ובפרט בשיחות לימי הקיץ, אפס קצתם תראה בספרי המפתחות.

ג) והרוצה שיחכים, יעיין בשו"ע ונו"כ: או"ח רס"ב. ס"ג. ס"ד במג"א סקכ"ג. סע"ג-סע"ה. ס"ז סכ"ו. סצ"א. סצ"ב בט"ז סק"ב. סרי"ז ס"ד. סר"מ. סש"ג. יו"ד סקע"ח. סקפ"ב. סקצ"ה ס"ז וס"ט. סש"מ בש"ך סקכ"ב. אה"ע סכ"א. רס"י פג. סקט"ו. סקו"ט ס"ג ואילך. סקע"ח סכ"א. חו"מ סצ"ג ס"ג. ועוד. ולהעיר משיחת י"ט כסלו תשל"א ע"ד אלו שתואנה הם מבקשים שלא נזכרו בשו"ע להדיא דיני צניעות, ומפורשים בשו"ע בריבוי מקומות.

ד) ראה מצו"ד תהלים קמד, יב: בנותינו לא נמצא בהן דבר מעוקם ושום נדנוד עבירה וכו'. וראה לקו"ש חכ"ה ע' 411.

ה) ובפרט עיי"ב"ד (ראה שו"ע אדה"ו סקנ"ו ס"ז. ובאו"א – בסתר"ח ס"ה. ואף כשאינו מפורש בתורה – ראה שו"ת כתב סופר אה"ע סמ"ז. חפץ חיים עה"ת ח"א ע' שב. וראה מחה"ש סרס"ג סק"ל. התוועדויות תשמ"ה ח"ה ע' 3095 ואילך. ולהעיר מחכמת שלמה סתר"ח). וראה שיחת מוצאי יו"ד שבט תשל"ד. ובכ"מ.

ז) וכדברי אדמו"ר הצמח צדק (חידושים ברכות פ"ג מ"ה אות ד. ועד"ז בשו"ת הצ"צ אה"ע ח"א רס"י קלט) שבאם נפרץ הגדר "לנהוג הנשים לילך בימי הקיץ בשוק מגולה. . . כיון שהוא ערוה לא מהני מנהג. . . דמנהג זה הוא אותיות גהנם".

ח) ושיעורו – ראה יומא לה, ב, הובא במור וקציעה להיעב"ץ שם.

ט) בגדר זרכא אחריתי – ראה תוס' ד"ה אי דאיכא – ע"ז מח, ב. וכן הוא בשו"ע יו"ד סקמ"ב ס"ט. ולהעיר מתוס' ד"ה לא אפשר – פסחים כב, ב. ועיי"ן חפץ חיים בבאמ"ח כלל א אות יד. וראה שו"ת אגרות משה אה"ע ח"א סנ"ו (ועיי"ש ס"מ). שו"ת שלמת חיים סת"מ.